

V, W - przestrzenie nad $\mathbb{C}$.
 $\langle \cdot | \cdot \rangle_V$ - iloczyn skalarny na V
 $\langle \cdot | \cdot \rangle_W$ - iloczyn skalarny na W ,
 $A \in L(V, W) \rightarrow A^* \in L(W, V) \rightarrow \langle w | Av \rangle_W = \langle A^* w | v \rangle_V$.
W dalszych rozważaniach $V = W$ & $A \in L(V)$. A - normalny, jeśli $A^* A = A A^*$.

Przykład 1 np.

i) $A^* = A$ - samosprężoność.

ii) $A^* = A^{-1}$ - unitarność.

Jeżeli $\mathcal{E}$ - baza ortonormalna V , $[a_{ij}] = [A]_{\mathcal{E}}$, $[b_{ij}] = [A^*]_{\mathcal{E}}$. $b_{ij} = \overline{a_{ji}}$

Przypomnienie: jak mamy $X \subset V$ to zapisujemy to $V = X \oplus X^\perp$, $P : V \rightarrow V$ - nazywamy rzutem X wzdłuż $X^\perp$, czyli rzutem ortogonalnym na X .

$\{e_1, \dots, e_k\}$ - baza ortonormalna X , $P = \sum_{i=1}^k |e_i\rangle\langle e_i|$

Stwierdzenie 1 Niech $V = X \oplus Y$. Wówczas rzut $P : V \rightarrow V$ na X wzdłuż Y jest ortogonalny
 $\iff P^* = P$.

Dowód 1 $\implies$

$Y = X^\perp$. Weźmy $v = v_1 + v_2, u = u_1 + u_2, v_1, u_1 \in X, v_2, u_2 \in Y$.

$$\langle u | Pv \rangle = \langle u_1 + u_2 | v_1 \rangle = \langle u_1 | v_1 \rangle.$$

$$\langle Pu | v \rangle = \langle u_1 | v_1 + v_2 \rangle = \langle u_1 | v_1 \rangle.$$

$$\langle u | Pv \rangle = \langle Pu | v \rangle \implies P = P^*.$$

$\longleftarrow$

$P = P^*$. Czy $\forall_{y \in Y, x \in X} \langle y | x \rangle = 0$?

$$\langle y | x \rangle = \langle y | Px \rangle = \langle Py | x \rangle = 0 \quad \square$$

Stwierdzenie 2 Niech $A \in L(V)$. Następujące warunki są równoważne: (1) A jest normalne

(2) $\forall_{v \in V} \|Av\| = \|A^*v\|$

W szczególności jeśli A - normalny, to

$$\ker(A - \lambda \mathbb{I}) = \ker(A^* - \bar{\lambda} \mathbb{I}).$$

Ponadto, jeśli $\lambda \neq \mu$, to $\ker(A - \lambda \mathbb{I}) \perp \ker(A - \mu \mathbb{I})$.

Dowód 2 (1) $\implies$ (2).

$$\forall_{v \in V} \langle v | A^* A v \rangle = \langle v | A A^* v \rangle \implies \|Av\|^2 = \|A^*v\|^2.$$

(2) $\implies$ (1).

$$\|Av\| = \|A^*v\| \implies \langle v | (A^* A - A A^*) v \rangle = 0 \quad \forall_{v \in V}.$$

Z tożsamości polaryzacyjnej $A^* A - A A^* = 0$. W szczególności $v \in \ker(A - \lambda \mathbb{I}) \iff \|(A - \lambda \mathbb{I})v\| = 0 \iff \|(A - \lambda \mathbb{I})^* v\| = 0 = \|(A^* - \bar{\lambda} \mathbb{I})v\| \iff v \in \ker(A^* - \bar{\lambda} \mathbb{I})$. $\lambda \langle u | v \rangle = \langle u | Av \rangle = \langle A^* u | v \rangle = \langle \bar{\mu} u | v \rangle = \mu \langle u | v \rangle$, czyli $\langle u | v \rangle = 0 \quad \square$

0.1 Twierdzenie spektralne

Twierdzenie 1 Niech $(V, \langle \cdot | \cdot \rangle)$ będzie przestrzenią unitarną oraz $A \in L(V)$ będzie operatorem normalnym. Wówczas A posiada diagonalizującą, ortonormalną bazę złożoną z wektorów własnych A .

Dowód 3 (indukcja ze względu na wymiar przestrzeni V).

Pierwszy krok indukcji $\dim V = 1$ - oczywiste. (Każdy operator w przestrzeni jednowymiarowej jest diagonalny bo to mnożenie przez skalar).

$n \implies n+1$. Zakładamy, że twierdzenie jest prawdziwe dla $\dim W = n$ i dla wszystkich operatorów normalnych na W . Niech $A \in L(V)$, $\dim V = n+1$, A - normalny. Skoro V jest nad $\mathbb{C}$, to w_A ma pierwiastek $\lambda_0 \in \mathbb{C}$.

Niech $e_0 \in V$ będzie wektorem własnym A o wartości własnej λ_0 taki, że $\|e_0\| = 1$.

Niech $X = \langle e_0 \rangle^\perp$. Wtedy $\dim X = n$.

Uwaga: $\forall_{x \in X} Ax \in X$ oraz $A^*x \in X$.

$$\begin{aligned} \text{LHS :} \quad & \langle e_0 | a_x \rangle = \langle A^* e_0 | x \rangle = \langle \overline{\lambda_0} e_0 | x \rangle = \lambda_0 \langle e_0 | x \rangle = 0 \\ \text{RHS :} \quad & \langle e_0 | A^* x \rangle = \langle A e_0 | x \rangle = \overline{\lambda_0} \langle e_0 | x \rangle = 0. \end{aligned}$$

Niech $\tilde{A} = A|_X \in L(X)$. Jeżeli $\tilde{A}$ jest operatorem normalnym na X ($\dim X = n$), Normalność $\tilde{A}$ udowodnimy, że $\tilde{A}^* = A^*|_X$.

$$\begin{aligned} \forall_{x_1, x_2 \in X} : \langle x_1 | \tilde{A} x_2 \rangle &= \langle x_1 | A x_2 \rangle = \langle A^* x_1 | x_2 \rangle = \\ &= \langle A^*|_X x_1 | x_2 \rangle \implies \tilde{A}^* = A^*|_X. \end{aligned}$$

i w końcu $\tilde{A}^* \tilde{A} = A^*|_X A|_X = A^* A|_X = A A^*|_X = A|_X A^*|_X = \tilde{A} \tilde{A}^* \quad \square$

0.2 A teraz coś z zupełnie innej beczki

Ustalmy $u \in V$ i $X \subset V$ (podprzestrzeń wektorowa).

Zdefiniujmy $\inf_{x \in X} \|u - x\| = \text{dist}(u, X)$

Stwierdzenie 3 Niech $P : V \rightarrow V$ będzie rzutem ortogonalnym na X . Wówczas $\text{dist}(u, X) = \|u - Pu\|$

Dowód 4 $\text{dist}(u, X) \leq \|u - Pu\|$, gdyż $Pu \in X$. Z drugiej strony,

$$\forall_{x \in X} \|u - x\|^2 = \|\underbrace{u - Pu}_{\in X^\perp} + \underbrace{Pu - x}_{\in X}\|^2 = \|u - Pu\|^2 + \|Pu - x\|^2 \geq \|u - Pu\|^2 \quad \square$$

Odległość przestrzeni afinicznych

$X_1 \subset V, X_2 \subset V, v_1, v_2 \in V$ - $\text{dist}(v_1 + X_1, v_2 + X_2) = \inf_{\substack{x_1 \in X_1 \\ x_2 \in X_2}} \|v_1 + x_1 - (v_2 + x_2)\| = \inf_{\substack{x_1 \in X_1 \\ x_2 \in X_2}} \|v_1 - v_2 + (x_1 - x_2)\| = \inf_{y \in X_1 + X_2} \|v_1 - v_2 - y\| = \|v_1 - v_2 - P_{X_1 + X_2}(v_1 - v_2)\|$, gdzie $P_{X_1 + X_2}$ - rzut ortogonalny na $X_1 + X_2$.